

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/94/2015
Identifikačné číslo spisu: 5015200601
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015200601.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: E. X., nar. XX. X. XXXX, bytom E. XX, zastúpeného: Mgr. Zuzana Pivoňková, advokátka, E.B. Lukáča 2, 036 01 Martin, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o úrazovú rentu, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/109/2015-27 zo dňa 22. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/109/2015-27 zo dňa 22. októbra 2015 potvrdzuje.

Navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom označeným vo výroku tohto rozsudku podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. 6877-6/2015-BA zo dňa 29. apríla 2015, podľa ktorého navrhovateľ, ktorý utrpel poškodenie zdravia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 3. mája 2012, podľa § 88 ods. 3, § 89 ods. 4 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) nemá nárok na zmenu sumy úrazovej renty. Predmetné rozhodnutie vychádzalo z lekárskej správy zo dňa 24. apríla 2015, v ktorej v časti celkový posudok, posudkový lekár pobočky Martin konštatoval, že od posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa dňa 10. júna 2014 nie je dokumentované zhoršenie funkčného nálezu na chrbtici a pokles jeho pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty naďalej hodnotil na 50 %.

Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že ku dňu priznania úrazovej renty (teda ku dňu 9. apríla 2013) sa navrhovateľovi vyplácal invalidný dôchodok v sume 456,60 €, ktorá prevyšuje sumu úrazovej renty vo výške 241,10 € určenú podľa § 89 ods. 1 a ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Navrhovateľovi preto nevznikol a nevzniká odo dňa 9. apríla 2013 nárok na výplatu uvedenej sumy úrazovej renty, nakoľko suma úrazovej renty nepresiahla nulu. Podľa názoru krajského súdu invalidný dôchodok a úrazová renta sú dva rôzne právne inštitúty sociálneho poistenia, ktoré si nemožno zamieňať, ani ich stotožňovať. V konkrétnom prípade nie je významný fakt, že príčinou vzniku nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok bola organická depresívna porucha a príčinou vzniku nároku na úrazovú rentu bol pracovný úraz (pád do jamy). Medzi týmito udalosťami nemusí byť žiadna príčinná súvislosť. Správny súd konštatoval, že odporkyňa správne postupovala v súlade s § 89 ods. 2 Zákona o sociálnom poistení.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom vyjadril nesúhlas s hodnotením jeho zdravotného stavu posudkovým lekárom. Uviedol, že nerozumie vyjadreniu posudkového lekára, ktorý určil navrhovateľovi pokles pracovnej schopnosti 50%, v posudku však uviedol: „Návrh pracovného zaradenia: na pôvodné pracovisko: nie“. Preto je navrhovateľ toho názoru, že by mu mala byť priznaná 100%-ná „strata zárobku“ a z toho vypočítaná renta. Poukázal na to, že od 09.04.2013 do 09.06.2014 mal určený pokles pracovnej schopnosti 70% a poberal plný invalidný dôchodok 456,60 €. Od 10.06.2014 poberá len čiastočný invalidný dôchodok 283,50 €. Žiadal preto o nové prepočítanie úrazovej renty.

Odporkyňa sa k odvolaniu vyjadrila tak, že proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne č. 38884-2/2014-BA zo dňa 25.06.2014, ktorým bola navrhovateľovi priznaná úrazová renta vo výške 241,10 € a súčasne mu nebol priznaný nárok na jej výplatu, navrhovateľ nevyužil zákonom predpokladaný spôsob obrany a teda súhlasil s aplikáciou dotknutých ustanovení zákona. Jeho námietky uvedené v odvolaní považovala odporkyňa za nedôvodné a navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

V reakcii na vyjadrenie k odvolaniu zaujal navrhovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne stanovisko, že výška úrazovej renty mala byť posudzovaná až v roku 2014, kedy u neho došlo k zmene z plného invalidného dôchodku na čiastočný invalidný dôchodok. Poukázal na to, že na výkon prác, ktoré mu povolila posudková lekárka, mu nedá odporúčenie všeobecná lekárka a okrem toho ide o práce na trhu nedostupné. Považuje za nespravodlivé, že nie vlastnou vinou utrpel pracovný úraz, ktorý mu znemožnil pracovať, na trhu práce sa nedokáže uplatniť kvôli zdravotnému postihnutiu a veku a nemá ani nárok na výplatu úrazovej renty.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený viac ako päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.03.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p.).

Odvolací súd zo súdneho spisu a z pripojeného administratívneho spisu zistil, že navrhovateľ bol dňa 3. mája 2012 hospitalizovaný na následky pracovného úrazu, keď počas výkonu práce spadol do jamy hlbokjej asi 4 m na chrbát. Po úraze pociťoval bolesti v hrudnej a krížovej oblasti chrbtice, bol privezený

na neurochirurgiu, kde mu bolo prevedené CT s potvrdením zlomeniny dvoch chrbtových stavcov Th12 a L1. Na základe tohto pracovného úrazu požiadal navrhovateľ o priznanie úrazovej renty podľa § 88 zákona o sociálnom poistení. Rozhodnutím č. 38884-2/2014-BA dňa 25. júna 2014 odporkyňa priznala navrhovateľovi nárok na úrazovú rentu v dôsledku pracovného úrazu a súčasne mu nepriznala nárok na výplatu úrazovej renty. Záväzným podkladom pre vydanie tohto rozhodnutia bola lekárska správa posudkového lekára odporkyne, pobočky Martin zo dňa 10. júna 2014, ktorý mieru poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa na účely úrazovej renty podľa § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení stanovil v rozsahu 70 % od 9. apríla 2013 do 9. júna 2014 a v rozsahu 50 % od 10. júna 2014. V predmetnej lekárskej správe sa uvádza, že 57-ročný navrhovateľ utrpel pracovný úraz, zlomeninu Th12 a L1 riešenú operačne. Dňa 18. mája 2012 bola prevedená revízia operačnej rany, následne bola dňa 29. júna 2012 prevedená ďalšia operácia kvôli subfaciálnemu abscesu v operačnej rane, 11. júla 2012 podstúpil navrhovateľ v poradí tretiu operáciu pre absces v operačnej jazve. Pri následných neurochirurgických kontrolách bolo konštatované, že pretrváva zvýšená hodnota CRP. Vzhľadom k závažnému pracovnému úrazu a opakovaným operačným riešeniam pre abscesy a osteolytické ložiská postihnutých stavcov s prítomným výrazným funkčným deficitom osového aparátu, so svalovými atrofiami a nepriaznivým reziduálnym funkčným nálezom, zhodnotil posudkový lekár pobočky Martin pokles pracovnej schopnosti na 70 % od 9. apríla 2013.

Pri druhom posúdení miery poklesu navrhovateľovej pracovnej schopnosti boli predložené nové neurologické a neurochirurgické vyšetrenia so záverom, že išlo o stav po stabilizačnej operácii pre zlomeninu stavcov Th12 - L1, s obmedzenou hybnosťou osového aparátu ľahšieho až stredného stupňa, bez svalovej hypotónie a hypotrofie, bez poruchy citlivosti na končatinách. Z neurochirurgického vyšetrenia vyplynulo, že stav bol hodnotený ako primeraný, prítomné boli chronické bolesti na podklade posttraumatických, pooperačných a pozápalových zmien, bez známk myelopatie. Na RTG nález primeraný, bez známk progresívnej kyfotizácie, bez nutnosti a možnosti ovplyvnenia stavu operačnou liečbou. Podľa uvedených nálezov a vlastného vyšetrenia navrhovateľa bol pokles pracovnej schopnosti hodnotený posudkovým lekárom pobočky od 9. júna 2014 na úrovni 50 %.

Dňa 9. marca 2015 podal navrhovateľ žiadosť o prehodnotenie úrazovej renty z dôvodu zmeny poklesu pracovnej schopnosti podľa § 89 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 3. mája 2012, na základe ktorej bol dňa 24. apríla 2015 znova posúdený jeho zdravotný stav na účely úrazovej renty. Napadnutým rozhodnutím zo dňa 29. apríla 2015 žiadosti nebolo vyhovené a bolo rozhodnuté, že navrhovateľ nemá nárok na zmenu sumy úrazovej renty. Predmetné rozhodnutie vychádzalo z lekárskej správy zo dňa 24. apríla 2015, v ktorej v časti celkový posudok posudkový lekár pobočky Martin konštatoval, že od posúdenia zdravotného stavu dňa 10. júna 2014 nie je dokumentované zhoršenie funkčného nálezu na chrbtici a pokles pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty naďalej hodnotil na 50 %.

Proti rozhodnutiu odporkyne podal navrhovateľ včas opravný prostriedok, ktorým žiadal o uznanie úrazovej renty, ktorá mu bola vypočítaná vo výške 241,10 €. Tvrdil, že úrazová renta mu nebola priznaná s odôvodnením, že za úraz poberá invalidný dôchodok. Nakoľko však invalidný dôchodok mu nebol priznaný v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 3. mája 2012, mal navrhovateľ za to, že by mu mala byť vyplácaná úrazová renta. Odporkyňa v písomnom vyjadrení k opravnému prostriedku navrhovateľa uviedla, že postupovala v súlade so zákonom, tak po medicínskej, ako aj po právnej stránke. Krajský súd rozsudkom č. k. 25Sd/109/2015-27 zo dňa 22. októbra 2015 rozhodnutie odporkyne č. 6877-6/2015-BA zo dňa 29. apríla 2015 potvrdil.

Podľa § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 a nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 89 ods. 1 zákona o sociálnom poistení suma úrazovej renty sa určí ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80 % denného vymeriavacieho základu poškodeného a koeficientu určeného ako

podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100. Podľa ods. 2 ak sa poškodenému vypláca invalidný dôchodok, zníži sa suma úrazovej renty určená podľa odseku 1 o sumu tohto dôchodku. Úrazová renta sa vypláca v sume zníženej podľa prvej vety aj vtedy, ak zanikol nárok na výplatu dôchodkovej dávky. Podľa ods. 3 na zníženie úrazovej renty podľa odseku 2 je rozhodujúca suma dôchodku, na ktorú má poškodený nárok ku dňu priznania úrazovej renty, a ak bol dôchodok uvedený v odseku 2 priznaný po priznaní úrazovej renty, rozhodujúca je suma dôchodku, na ktorú má nárok ku dňu jeho priznania. Podľa ods. 4 ak u poškodeného došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania, doterajšia suma úrazovej renty sa upraví v pomere novej percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti k doterajšej percentuálnej miere poklesu pracovnej schopnosti odo dňa zmeny poklesu pracovnej schopnosti.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal v medziach odvolania rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo. V rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil jeho zákonnosť.

Odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa v konaní o žiadosti žalobcu o prehodnotenie úrazovej renty zabezpečila odborné posúdenie miery poklesu jeho pracovnej schopnosti, pričom zistila, že zrealizované operácie a vyšetrenia nepreukázali zhoršenie zdravotného stavu oproti stavu posudzovanému v čase vydania rozhodnutia odporkyne zo dňa 25. júna 2014. Podľa záverov posudku poškodenie navrhovateľovho zdravia v dôsledku pracovného úrazu mu znemožňuje pracovné zaradenie na pôvodnom pracovisku, je však uplatniteľný na trhu práce s obmedzeniami - môže vykonávať len prácu bez preťažovania osového a pohybového aparátu dlhodobým státím, chôdzou, nosením a dvíhaním bremien, nevhodné sú práce v predklone, práce pri pásovej výrobe a v úkole. Za uvedených podmienok môže vykonávať ľahšie robotnícke profesie. Miera poklesu jeho pracovnej schopnosti v dôsledku pracovného úrazu zostala podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia na úrovni 50%.

Odporkyňa výsledky preskúmania zdravotného stavu navrhovateľa náležite vyhodnotila, po právnej stránke ich správne posúdila, pričom svoje závery zrozumiteľne odôvodnila. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také vady napadnutého rozhodnutia odporkyne, resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie. Taktiež súd prvého stupňa svoje potvrdzujúce rozhodnutie dostatočne odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky. Odvolací súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O. s. p. nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Z vyššie opísaného skutkového stavu vyplýva, že rozhodnutím č. 38884-2/2014-BA dňa 25. júna 2014 odporkyňa priznala navrhovateľovi nárok na úrazovú rentu v dôsledku pracovného úrazu, keď zistila, že podľa lekárskej správy posudkového lekára bola miera poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa na účely úrazovej renty podľa § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení stanovená v rozsahu 70 % od 9. apríla 2013 do 9. júna 2014 a v rozsahu 50 % od 10. júna 2014. Tým istým rozhodnutím však odporkyňa nepriznala navrhovateľovi nárok na výplatu úrazovej renty vyčíslenej sumou 241,10 €, pretože suma úrazovej renty, ktorá sa podľa zákona znižuje o sumu vyplácaného invalidného dôchodku, nepresiahla nulu.

Odvolací súd môže len znovu zdôrazniť nespornú skutočnosť, že navrhovateľovi bol ku dňu priznania úrazovej renty (nie však nároku na jej výplatu) vyplácaný invalidný dôchodok v sume 456,60 € z dôvodu, ktorý s následkami pracovného úrazu zo dňa 03.05.2012 nijako nesúvisel (organická depresívna porucha). Pracujúcemu invalidnému dôchodcovi, ktorému vznikol nárok na úrazovú rentu z titulu

poškodenia zdravia pracovným úrazom, sa však môže úrazová renta vyplácať len vtedy, ak prevyšuje sumu invalidného, príp. čiastočného invalidného dôchodku, a to v rozsahu tohto prevýšenia.

Vzhľadom na to, že miera poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľa sa pri poslednom preskúmaní jeho zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia nezmenila, zostala na rovnakej úrovni i suma odporkyňou vyčíslenej úrazovej renty (241,10 €). Keďže táto právoplatným rozhodnutím priznaná suma úrazovej renty neprevyšuje sumu invalidného dôchodku, ktorý sa navrhovateľovi vypláca z titulu iného poškodenia zdravia, nemá navrhovateľ naďalej nárok na výplatu úrazovej renty. Ten by mu bolo možné priznať len v prípade, že by rozdiel medzi úrazovou rentou a invalidným dôchodkom bol vyšší ako nula, čo u žalobcu splnené nie je.

Tvrdenia navrhovateľa uvedené v odvolaní proti rozsudku podľa názoru odvolacieho súdu v podstate zopakovali prejavenu nespokojnosť so zisteným skutkovým i objektívnym právnym stavom, neboli však namietané také nové skutočnosti a predložené také relevantné dôkazy, ktoré by boli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým súd prvého stupňa dospel a ktoré uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval preskúmané rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne opravnému prostriedku navrhovateľa nevyhovelo. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 v spojení s § 250ja ods. 3 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .